

ANALIZA SYTUACJI NA RYNKU PRACY W WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM W I PÓŁROCZU 2025 ROKU

SPIS TREŚCI

WSTĘP	2
I. PODKARPACIE NA TLE KRAJU I REGIONÓW UE	8
II. ZMIANY LICZBY LUDNOŚCI WG EKONOMICZNYCH GRUP WIEKU, DEPOPULACJA I MIGRACJE	9
III. ROZWÓJ PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH	9
IV. PRACUJĄCY A LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM	11
V. RYNEK PRACY W WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM W I PÓŁROCZU 2025 ROKU	14
5.1. ZMIANY W POZIOMIE BEZROBOCIA	15
5.2. PRZYCZYNY FLUKTUACJI OSÓB BEZROBOTNYCH	15
5.3. BEZROBOTNI Z PRAWEM DO ZASIŁKU	17
5.4. OSOBY BEZROBOTNE WG WIEKU, WYKSZTAŁCENIA I STAŻU PRACY	17
5.5. OSOBY BEZROBOTNE WG MIEJSCA ZAMIESZKANIA	18
5.6. ZNACZNE KUMULACJE W OGÓLNEJ POPULACJI BEZROBOTNYCH	18
5.7. OSOBY BEZROBOTNE WG ZAWODÓW	19
5.8. WOLNE MIEJSCA PRACY W TYM MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ ZGŁOSZONE PRZEZ PRACODAWCÓW DO PUP	19
5.9. WYDATKI Z FUNDUSZU PRACY NA SUBSYDIOWANE ZATRUDNIENIE I INNE FORMY INTERWENCJI	22
5.10. ZWOLNIENIA Z PRZYCZYNY NIEDOTYCZĄCYCH PRACOWNIKÓW	23
5.11. FUNDUSZ GWARANTOWANYCH ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH	24
ZAKOŃCZENIE	25

WSTĘP

Analiza sytuacji na rynku pracy jest periodykiem wydawanym od 1990 r. przez instytucje działające na rynku pracy, a od 2000 r. powstaje w ramach struktur samorządu województwa podkarpackiego. Periodyk powstaje raz na pół roku. Zawiera informacje o trendach w zatrudnieniu i rozwoju zasobów ludzkich w województwie podkarpackim. Przyczynia się do wzmacniania wielu pozytywnych zjawisk w zakresie aktywizacji pracowników, bezrobotnych i biernych zawodowo. Wojewódzki Urząd Pracy realizuje zróżnicowane projekty, w ramach których uczestnicy mogą wzmocnić posiadaną wiedzę, umiejętności oraz nabyć nowe kwalifikacje. Podejmowane działania wspierają wzrost aktywności zawodowej, wzmacniają kadry regionu. Programy utrzymują pozytywne trendy na rynku i w wyniku realizacji działań następuje wzrost wskaźnika zatrudnienia. Coraz lepiej wykształcone kadry zaprocentują w przyszłości rozwojem poszczególnych działów gospodarki, pojawieniem się nowych firm i metod produkcji. Wzmocni to sektor przemysłu, który jest szczególnie istotny z perspektywy wzrostu PKB. Coraz częściej w przyszłości będą stosowane zaawansowane technologie. Podejmowane wysiłki będą przyczyną utrzymania rozwoju gospodarczego na wysokim poziomie. Rzetelna ocena rozwoju zasobów ludzkich – wobec uzyskanych rezultatów, spowoduje trafne planowanie zmian, co warunkuje rozwój zasobów kapitałowych i ludzkich.

Odbiorcami informacji (zamieszczanej w formie elektronicznej na stronie internetowej WUP) są zarówno osoby fizyczne jak i środowiska zaangażowane w bieżące

problemy regionu, instytucje oświatowe, szkoleniowe (kształcenia, podnoszenia kwalifikacji), organizacje pozarządowe i pracodawcy. Zawarte w analizie informacje opracowano na podstawie sprawozdawczości publicznej, gdzie wykorzystano następujące źródła danych:

- 1) sprawozdania o rynku pracy w województwie podkarpackim, w tym:
  - a) **załącznik 1** – bezrobotni i oferty pracy wg zawodów,
  - b) **załącznik 2** – poradnictwo zawodowe, szkolenie bezrobotnych i poszukujących pracy, staż i przygotowanie zawodowe dorosłych, kształcenie ustawiczne,
  - c) **załącznik 3** – bezrobotni wg gmin,
  - d) **załącznik 4** – umowy z agencjami zatrudnienia, programy specjalne, programy regionalne, Program Aktywizacja i Integracja, zlecenie działań aktywizacyjnych,
- 2) MRiPS–02 – sprawozdanie o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy,
- 3) Informacje dotyczące funkcjonowania wsparcia realizowanego w ramach Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w województwie podkarpackim.

Zestawienie obejmuje założony okres czasu. Jego wyniki można porównać z analogicznym okresem lat ubiegłych. Bezpośrednio porównywalny okres następuje od 2000 roku, w którym to powstało w wyniku reformy administracyjnej – województwo podkarpackie. Jednocześnie w uzasadnionych przypadkach dla adekwatnego opisu zmian zaprezentowano szerszą perspektywę czasową lub przestrzenną.

Do zjawisk, które mają znaczący wpływ na rynek pracy można zaliczyć pogłębiający się **proces depopulacji, zjawisko stałej lub czasowej emigracji zarobkowej, pracę nierejestrowaną i wpływ tzw. szarej strefy** (ang. *shadow economy*) na jakość zatrudnienia. Wielkość powyższych zjawisk jest trudna do oszacowania. Przyjmuje się, że praca w szarej strefie może stanowić do 30 proc. wszystkich rejestrowanych interakcji. Należy nadmienić o oczywistych niedoskonałościach przyjętego zestawu informacji, zawartych w dostępnych publikatorach. Z tym mankamentem mierzą się również wszystkie analizy typu *desk research*, które zostały oparte o tzw. „dane zastane” tj. już wcześniej wytworzone. Ograniczenie perspektywy można niwelować przez jej poszerzenie, co powoduje możliwość oszacowania wielu istotnych procesów, które mają wpływ na rynek pracy ¹.

---

¹ Odpowiedni dobór źródeł, poszerzających perspektywę badawczą, niweluje niektóre mankamenty metody analizy danych statystyki publicznej, co może prowadzić do trafniejszej diagnozy istniejących procesów czy pojawiających się nowych zjawisk społecznych. Ankieta realizowana jako badania panelowe (w regularnych odstępach czasu np. raz na pół roku) również posiada szereg niedoskonałości. Jej wyniki obciążone są np. błędami wnioskowania. Mogą się pojawiać nietrafne uogólnienia. Sam dobór próby może nie odwzorowywać zmian w społecznościach lokalnych, gminach czy powiatach. Ponadto każda metoda i technika badań społecznych posiada ograniczenia immamentne tj. związane z samą zastosowaną metodą. Dobrane przez badacza liczby **bez z góry założonej tezy** – są w stanie lepiej opisać rynek niż badania, zrealizowane bez należytej weryfikacji metod i technik oraz samego narzędzia badawczego. Liczbę bezrobotnych czy ofert pracy można potraktować w taki sam sposób jak próbę z badanego segmentu rynku, która podobnie jak próbka z badań socjologicznych, nie obejmuje przecież [z wstępnego założenia] wszystkich badanych jednostek. Jednak po interpretacji wybranych wartości liczbowych (np. wg osi czasu) możemy prognozować do następujących kolejno zdarzeń. Metoda i jej trafność oraz zakres zapisany w rozpatrywanych

Innym zagadnieniem jest np. dobór różnych metod i technik badawczych w jednym badaniu. Sama technika badawcza czy metoda nie jest (nigdy nie była) od razu panaceum na zmiany zachodzące w żywej tkance społecznej. Wobec niedoskonałości wskaźników (nie obejmują wszystkich bezrobotnych i ofert dostępnych na rynku, a tylko zarejestrowane i zgłoszone do PUP) – dane zawarte w sprawozdawczości, zbierane w jak najdłuższym okresie wg tego samego schematu, przyczyniają się do poznania trendów. Niezależnie od tego jaką przyjmujemy metodę, to zmiany zostaną odnotowane. Liczby trafnie opisują procesy zachodzące na regionalnym rynku pracy. Czy są reprezentatywne dla całości? – pozostaje pytaniem otwartym, ale na pewno odnotowują procesy w nie mniejszym stopniu jak badania na podstawie próby i reguł wnioskowania statystycznego.

Opracowanie stanowi zasób informacji, który ukazuje aktualny stan zatrudnienia, stopień przedsiębiorczości i możliwości aktywizowania różnych grup pozostających w sferze bierności zawodowej, obecnych swoim potencjałem na rynku pracy. Analiza jest porównywalna w układzie poszczególnych rozdziałów do analogicznych periodyków z lat ubiegłych. Niektóre procesy dowodzą korzystniejszej sytuacji na rynku pracy, a inne prezentują powstałe ograniczenia.

W połowie roku w stosunku do stanu z 31 XII roku poprzedniego odnotowujemy spadek bezrobocia rejestrowanego (mierzonego spadkiem liczby bezrobotnych czy stopy bezrobocia rejestrowanego). Niepewność, co do inwestowania dla firm w zakresie oferowanych warunków prowadzenia działalności gospodarczej [np. koszty energii elektrycznej] nie miała, jak na razie, znaczącego wpływu na oficjalny rejestr zwolnień grupowych. Jak wynika z informacji prasowych mogła być przyczyną ograniczeń. Zmiana warunków gospodarowania i niestabilność jest czynnikiem negatywnie wpływającym na rozwój przedsiębiorczości. Inflacja również jako dodatkowy czynnik – powoduje brak stabilności warunków gospodarowania podobnie jak występująca niepewność geopolityczna. Pogorszenie warunków działalności dla firm, które działają eksterytorialnie i brak preferencji dla wsparcia rodzimego przemysłu będą definiować zmiany w przyszłości.

W analizowanym okresie wpływ na rynek pracy w województwie podkarpackim miały subsydiowane formy zatrudnienia, w tym aktywizacja zawodowa osób pracujących i bezrobotnych, zmniejszająca poziom bezrobocia. Jako drugi proces następował nadal dalszy napływ generacji „Y” [osoby urodzone w latach 1981–2000] do pracy. Najstarsi z pokolenia „hero” mają w 2025 r. 44 lata [początek 1981 r.], a najmłodszy z tego pokolenia 25 lat [koniec

---

wielkościach liczbowych przez badanie, są w analizie eksploracyjnej mniej istotne. Bardziej charakterystyczny jest określony przez te przybliżone wartości – strumień zmian w czasie (dekada czy większa jednostka).

2000 r.]. Napływ najstarszych przedstawicieli pokolenia „Z” [osoby urodzone w latach 2001-2020] na rynek pracy już następuje, a kulminacja tego procesu nastąpi za +/- dekadę. Do 2044 r. większość przedstawicieli pokolenia „Z” osiągnie pełnoletniość i wkroczy na rynek pracy ².

**NAPŁYW DO PRACY OSÓB URODZONYCH W LATACH
2001–2020 [POKOLENIE „Z”, ARTIST]**

Przedział czasowy pokolenia "Z"	liczba lat osób pokolenia "Z" w 2025 r.	liczba lat osób pokolenia "Z" w 2035 r.	liczba lat osób pokolenia "Z" w 2045 r.
2001	24	34	44
2002	23	33	43
2003	22	32	42
2004	21	31	41
2005	20	30	40
2006	19	29	39
2007	18	28	38
2008	17	27	37
2009	16	26	36
2010	15	25	35
2011	14	24	34
2012	13	23	33
2013	12	22	32
2014	11	21	31
2015	10	20	30
2016	9	19	29
2017	8	18	28
2018	7	17	27
2019	6	16	26
2020	5	15	25

Nowe technologie na większą skalę będą dopiero wprowadzać przedstawicieli pokolenia „Z”. Trudno jeszcze mówić o rozwoju sztucznej inteligencji, ponieważ maszyny jeszcze nie posiadają świadomości. Nie mniej jednak w najbliższych latach inżynierowie będą intensywnie pracować dla rozwoju AI. Pojawiają się ogłoszenia dla specjalistów nauk ścisłych w większych ośrodkach rekrutujące do pracy w kraju i zagranicą. Inne trendy obecne w 2025 roku to uzyskanie przez pracowników kontroli nad organizacją swojego czasu pracy przez możliwość jej wykonania w różnych godzinach, często w formie pracy zdalnej. Niektóre firmy nie rezygnują z nowych form świadczenia pracy, nie zapominając o rozwoju nowoczesnych form komunikacji. Pracownicy mogą uzyskać większą równowagę pomiędzy życiem zawodowym i prywatnym (*work-life balance*). Poczucie dobrze wykonanej pracy w przyzwoitych warunkach chroni zdrowie pracowników, zmniejszając znacznie koszty systemu ubezpieczeń społecznych. Niestety w wielu miejscach ograniczono uznanie stanowiska pracy w szkodliwych warunkach, chociaż szkodliwe warunki nadal tam

² Pokolenie artystów w typologii Neil Howe'a i Williama Straussa – określane jako „Z” jest bardziej tradycyjne. W latach 30. XXI w. może stanowić elektorat wzrostu poparcia dla partii prawicowych, a na rynku pracy może zmniejszyć mobilność zawodową, chętniej otwierać własne firmy i promować prosumpcję w różnych dziedzinach, również w produkcji energii.

występują, a na dawnych stanowiskach pracy wykonuje się takie same czynności jak wcześniej.³

Nowoczesne firmy poszerzają ofertę benefitów, która wpływa na zmiany w tzw. *well-beingu* (dobrym samopoczuciu pracowników). Coraz więcej pracodawców wdraża nowoczesne rozwiązania. Większość firm, mimo korzystniejszych zmian, będzie odczuwać niedobór kandydatów do pracy, spowodowany również zjawiskiem czasowej lub stałej emigracji zarobkowej. Na utrzymanie względnej stabilności zatrudnienia mogą wpływać tzw. *giggersi* tzn. osoby zatrudnione jednocześnie u kilku pracodawców, którzy dobrze zarządzają swoim czasem (aktualnie 10 proc. ogółu pracujących). Najwięcej takich osób świadczy pracę w dużych miastach, gdzie jest dostępnych znacznie więcej ofert pracy jak na prowincji. Osoby twórcze minimalizują niekorzystne zmiany. Wykorzystują w większym stopniu swoją kreatywność. *Giggersi* wpływają na zróżnicowanie oferty lub minimalizację kosztów, co przeciwdziała spadkowi siły nabywczej rodzimej waluty. Wzrost liczby pracodawców może w skrajnych sytuacjach powodować pracoholizm. Uzależnienie od nadmiernej ilości pracy znacznie niweluje satysfakcja z dobrego jej wykonania⁴.

W powiatach, gdzie jest pewna reprezentacja przemysłu, oczekiwany był znaczny spadek liczby bezrobotnych. Jednak większy spadek bezrobocia nastąpił w większości powiatów rolniczych. Dowodzi to znacznej emigracji ekonomicznej z terenów słabo uprzemysłowionych. Niski spadek bezrobocia w powiatach przemysłowych może wynikać ze znacznego poziomu uzależnienia się firm od zbytu realizowanego przez zagranicznych kooperantów. Brak rozwoju niezależnego od współpracy korporacyjnej spowodował

---

³ Funkcjonowanie energochłonnych zbiorczych systemów klimatyzacji na pewno nie przyczynia się do lepszego stanu zdrowia. Trwałe wdychanie schłodzonego powietrza z drobnoustrojami np. z podłogi może powodować infekcje, a organizm nastawiony przez dłuższy czas na oddziaływanie niskiej jakości systemów klimatyzacji mechanicznej może zapadać na schorzenia układu oddechowego i nerwowego [ból głowy, rwa kulszowa, zapalenia nerwów]. Aplikowane zimne powietrze może powodować ponadto przeziębienia organów wewnętrznych i wpływać na funkcjonowanie innych systemów organizmu [układ kostny, stawy]. Wzrost efektywności może spowodować dopiero powrót do sprawdzonych systemów wentylacji grawitacyjnej [nie generującej kosztów] oraz stosowanie jako pomocniczych nowszych [bardziej dyskretnych systemów utrzymywania sztucznego klimatu w budynkach], które nie mają znacznych czynników ubocznych dla zdrowia.

⁴ Jednym z istotnych elementów zmian jest celowe zwiększanie przez pracowników tzw. „monetyzacji” czasu pracy. Nie zaakceptują niższego wynagrodzenia, jeśli mogą zarobić więcej w innym miejscu. Odrzucają wszelkie inne pozapłacowe benefity, dopóki pensja nie osiągnie odpowiedniego poziomu. Najbardziej poszukiwanymi kompetencjami pozostaną techniczne, umiejętności łatwego nawiązania kontaktów, komunikacja ustna, ogólna komunikatywność i inne umiejętności miękkie oraz znajomość języków obcych. Wśród najbardziej poszukiwanych, oprócz technicznych wymienia się m.in. inteligencję emocjonalną, krytyczne myślenie, rozwiązywanie problemów, zdolność ustawicznego uczenia się i przekazania wiedzy innym. Wraz z rozwojem nauk ścisłych popyt na umiejętności miękkie będzie wzrastał. Zdobycie i utrzymanie takich specjalistów będzie wyzwaniem dla pracodawców. Trendy na rynku pracy pokazują – jakie umiejętności będą istotne w przyszłości. Już dziś są to m.in. programowanie, rozwój systemów informatycznych, umiejętność praktycznego stosowania wiedzy technicznej w rozwoju systemów stosowanych w firmie, wiedzy z zakresu ekonomii w praktycznym zastosowaniu w bankowości, finansach i w handlu [z wykorzystaniem najnowszych zdobyczy techniki]. Rynek pracy odczuwa deficyt specjalistów ze znajomością języków obcych (B2,C1,C2). Najczęściej poszukiwanymi są język angielski, następnie niemiecki, francuski, holenderski, włoski i hiszpański. Na znaczeniu zyskują też języki nietypowe np. skandynawskie, ukraiński, mołdawski itp. oraz np. dalekich kontynentów. Przydają się w pracy przy obsłudze finansowej kapitału czy dla przedstawicielstw handlowych firm produkcyjnych. Świat coraz bardziej staje się „globalną wioską”, a języki egzotyczne zyskują na znaczeniu. Są niezbędne w rozwoju małych rodzimych producentów w nowych warunkach funkcjonowania – w obcych krajach.

okresowe, lokalne przyrosty liczby bezrobotnych, jako kolejny czynnik na rynku pracy w I półroczu 2025 r.

Pomimo okresowych wzrostów utrzymała się na niskim poziomie rejestracja nowych osób bezrobotnych, zarówno w formie tzw. „napływu” jak i zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy i zarejestrowanych jako bezrobotni w powiatowych urzędach pracy (PUP). W I półroczu 2025 r. liczba bezrobotnych uległa zmniejszeniu o 1 849 osób i przyjęła stan na dzień 30 czerwca 2025 r. jako **65 487** bezrobotnych. Liczba ta nie dowodzi wysokiego poziomu bezrobocia, porównując do 2020 r. i w szerszym zakresie – do najwyższych stanów z początków XXI w. (styczeń 2002 r.) – stanowi tylko 32,5 proc. stanu na 31-01-2002 r. (**201 525**). Spadek liczby bezrobotnych może być wzmacniany przez stopień wykorzystania przez PUP wielu instrumentów interwencji, w tym aktywnych form promocji zatrudnienia. W I półroczu 2025 r. nastąpił spadek liczby ofert dostępnych w PUP, co oznacza możliwy spadek popytu w kolejnych miesiącach.

Najmniej korzystna sytuacja miała miejsce w branżach związanych z koniecznością uzupełnienia kadr doświadczonymi pracownikami. Problem dotyczył specjalistów medycyny, opieki społecznej, przedstawicieli nauk ścisłych i rzemieślników. W zakresie wysokich technologii deficyty dotyczyły między innymi programistów zdolnych np. zapisać schemat ideowy w programie maszyny, inżynierów automatyki i robotyki oraz inżynierów mechaników i mechaników, co dotyczyło powiatów w województwie podkarpackim w których występuje przemysł. Sektor produkcyjny potrzebował specjalistów. Były to zawody związane z utrzymaniem ciągłości produkcji, projektowaniem nowych instalacji elektrycznych dla firm i osób fizycznych, organizacją produkcji i kontrolą jakości.

Brakowało osób związanych z branżą transport-spedycja-logistyka [TSL] oraz handlowców [kierowcy różnego typu pojazdów, pośrednicy handlowi, regionalni kierownicy sprzedaży, pracownicy sklepu itp.].

W I półroczu 2025 r. można było spotkać oferty związane z pracami prostymi jak np. montaż przy linii produkcyjnej, pakowanie, załadunek i rozładunek towarów. Popyt w powiatach rolniczych, w przypadku sektora turystyki czy niektórych usług ma charakter sezonowy. Pracownicy w bardzo wielu zawodach i powiatach województwa podkarpackiego nie mają pewności zatrudnienia, a więc ich decyzje ekonomiczne redukują się w dalszym ciągu do niezbędnego minimum. Taki stan nie powoduje wzrostu konsumpcji, czyli będzie przyczyną spadku zysków osób najbogatszych. Przeciwdziałać stagnacji mogą rozsądne inwestycje w technologie niskoemisyjne, które przyniosą w przyszłości znaczną redukcję kosztów funkcjonowania rodzin i firm. Na wyższy poziom dywersyfikacji będą miały wpływ

inwestycje równoległe w przemysł high-tech, które będą (w pewnym sensie) niezależne od inwestorów. Proces ten może niwelować zagrożenia w przyszłości.

W I części informacje pochodzą z publikacji dostępnych na rynku lub zbiorów danych GUS. W II części, uwzględniając ustalony w ramach sprawozdawczości zasób informacji – źródłem są sprawozdania o rynku pracy. Zarówno pierwsza, jak i druga część zawiera dane, które są częścią statystyki publicznej. Dodatkowe dane liczbowe przytaczane w niniejszej publikacji zostały przygotowane w dodatku statystycznym. Zapraszamy do zapoznania się z opracowaniem.

I. PODKARPACIE NA TLE KRAJU I REGIONÓW UE

Od lat występujące trendy w zakresie rozwoju zasobów ludzkich potwierdzają dane z zakresu demografii i PKB – głównego wskaźnika wzrostu gospodarczego. Analizowane dane zwracają uwagę przede wszystkim na następujące zjawiska:

- Najniższy w Polsce udział ludności zamieszkałej w miastach [16 lokata, w rankingu wojewódzkim], który koreluje ze wskaźnikiem urbanizacji [16 lokata].
- Skupienie ludności w tylko części terenu województwa. Występowanie powiatów o niskiej gęstości zaludnienia i znacznych walorach przyrodniczych. Z powodu rozwoju nowoczesnych form pracy zdalnej – niska gęstość zaludnienia w wielu częściach regionu może być plusem, ponieważ coraz mniej wymagana jest przez niektóre formy zatrudnienia – obecność wszystkich pracowników w jednym miejscu i czasie. Zmiany we współczesnych społeczeństwach po-przemysłowych umożliwiają asynchroniczną wymianę dóbr i usług.
- Wzrastająca mediana wieku, która w 2024 r. była jednak niższa od średniej dla kraju, ale ujemny przyrost naturalny na 1000 ludności dotyka wszystkie województwa w kraju. W 4 województwach odnotowano niższy spadek przyrostu jak na Podkarpaciu, w 11 wyższy. Czwarta lokata w kraju licząc od najniższej wartości.
- Ograniczony wieloma czynnikami rozwój gospodarczy, z którego wynika m. in. niewielka zamożność mieszkańców mierzona produktem krajowym brutto na 1 mieszkańca (w stosunku do pozostałych części Polski i regionów UE), najniższe przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w rankingu międzywojewódzkim.

II. ZMIANY LICZBY LUDNOŚCI WG EKONOMICZNYCH GRUP WIEKU, DEPOPULACJA I MIGRACJE

Niekorzystny poziom zarobków wpływa na migracje ekonomiczne. Trudną sytuację pogłębia depopulacja, którą można scharakteryzować w następujący sposób:

- Szacuje się, że liczba osób polskiego pochodzenia poza granicami RP wynosi ok. 20 mln. Dodatkowo ponad 2 mln. obywateli Polski przebywa na emigracji czasowej (pow. 3 m-cy, z zamiarem powrotu) [GUS]. Emigracja jest większa z regionów peryferyjnych, o niskim dochodzie brutto na 1 mieszkańca⁵.
- Zmniejsza się odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym (z 30,5 proc. w 1995 r. do 18,3 proc. w 2024 r.). Spadek liczby osób młodych współwystępuje ze wzrostem ludności w wieku po-produkcyjnym. O niekorzystnych tendencjach wśród osób młodych świadczy ponadto ograniczenie wzrostu liczby ludności w wieku przed-produkcyjnym, pomimo występującego od 2014 r. dodatniego salda migracji w tej grupie,
- Ponownie wzrasta od 2012 r. wskaźnik obciążenia demograficznego (po zmniejszeniu się jego wartości do 2011 roku). Wskaźnik obciążenia demograficznego obliczono jako proporcję liczby ludności w wieku nie-produkcyjnym (przed i po-produkcyjnym) w stosunku do liczby ludności będącej w wieku produkcyjnym.

III. ROZWÓJ PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH

Z województwem podkarpackim tradycyjnie kojarzone są przede wszystkim takie dziedziny jak: rolnictwo, przetwórstwo czy turystyka. Część przemysłowa województwa jest ograniczona terytorialnie. Stan rozwoju lokalnych rynków pracy zależy od ich odległości od centrów rozwoju. Wskaźnik urbanizacji i stopień uprzemysłowienia dzieli województwo na dwie części a) **północno-zachodnią i środkową** – zurbanizowane, uprzemysłowione oraz b) **południowo-wschodnią**, z większym udziałem rolnictwa, walorami przyrodniczymi i turystycznymi. Do terenów północno-zachodnich należą powiaty: rzeszowski, stalowowolski, niżański, ropczycko-sędziszowski, dębicki, mielecki, kolbuszowski i tarnobrzeski. Słabszymi ekonomicznie w części przemysłowej województwa podkarpackiego są powiaty: kolbuszowski, niżański i tarnobrzeski. Jako tereny leżące na południu lub wschodzie województwa podkarpackiego można przyjąć powiaty: jasielski, strzyżowski, krośnieński, brzozowski, sanocki, leski, bieszczadzki [Południe] oraz

---

⁵ **Saldo migracji.** Oblicza się je jako różnicę imigracji (przyjazdów) i emigracji (wyjazdów). $SM = I - E$. Wartość można przeliczyć do liczby mieszkańców na danym terenie – wówczas jest to współczynnik [saldo migracji] $WSM = (I - E) / L * 1000$.

lubaczowski, przemyski, jarosławski, przeworski i łańcucki [Wschód]. Relatywnie mocniejszymi gospodarczo w części południowej lub wschodniej województwa są powiaty krośnieński z miastem Krosnem. Powiat leżajski leży w północno-wschodniej części województwa i należy do licznych powiatów z najsłabiej rozwiniętym przemysłem.⁶

Stan rozwoju firm można opisać na podstawie następujących danych:

- Liczba podmiotów w województwie podkarpackim wg stanu na dzień 30-06-2025 roku przyjmuje (tak jak w 2024 r.) lokatę 11 na 16 województw, licząc od najwyższej wartości dla województwa mazowieckiego. Jest to jedna z niższych lokat. W stosunku do liczby ludności w województwie, po przeliczeniu podmiotów przypadających na 1 000 osób, pozycja Podkarpacia okazuje się najniższą w kraju. W porównaniu do średniej dla Polski (141,5) w województwie podkarpackim 103,8 podmiotów gospodarczych przypadało na 1 000 osób [dane dla 2024 roku].
- Większość podmiotów to mikroprzedsiębiorstwa. Łącznie przedsiębiorstwa zatrudniające do 9 pracowników obejmowały 96,9 proc. wszystkich podmiotów w rejestrze REGON⁷ (średnia w kraju to 97,0 proc.). Sektor małych i średnich zakładów tj. podmiotów zatrudniających od 10 do 49 pracowników to 2,5 proc. ogółu firm (średnia w kraju to 2,4 proc.).
- Mikroprzedsiębiorstwa oraz małe i średnie firmy stanowią łącznie 99,4 proc. ogółu zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej (rejestr REGON, średnia dla kraju to również wartość 99,4 proc.).
- Mniejszość podmiotów gospodarki zarejestrowanych w rejestrze REGON stanowiły podmioty publiczne tj. 2,5 proc. w ogółem [Polska: 2,1 proc.].
- Znaczny udział mikro- i małych przedsiębiorstw odnotowano wśród podmiotów prywatnych, o czym świadczy udział (odsetek) osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w podmiotach prywatnych – na poziomie 74,4 proc. Polska: 70,3 proc. [stan na dzień 30 czerwca 2025 r].
- Od 2003 r. tylko 3 razy nastąpił spadek liczby podmiotów w rejestrze REGON w stosunku do roku poprzedniego. Wzrosty liczby podmiotów gospodarczych automatycznie nie dowodzą rzeczywistego zwiększenia się liczby pracodawców, ponieważ po części następują w wyniku powtórnych rejestracji już istniejących wcześniej

---

⁶ Na podstawie danych GUS. Miesięczna informacja o podmiotach gospodarki narodowej w rejestrze REGON [informacje miesięczne]. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON w województwie podkarpackim. Stan na koniec 2024 r. Opracowanie sygnałne. Zatrudnienie i wynagrodzenia w gospodarce narodowej w 2024 r.

⁷ Podobne kumulacje w zakresie przewidywanej liczby osób pracujących w podmiotach w przedziale od 0 do 9 pracowników odnotowano we wszystkich województwach w kraju. Wyniki te niewiele różnią się od średniej ogólnopolskiej.

firm. Odrębnym zagadnieniem pozostają przyczyny zmian. Niektórzy pracodawcy dla uniknięcia znacznych strat kontynuują działalność w podobnej formule pod zmienionym szyldem, samodzielnie (lub współpracując z innymi firmami). Pozostałymi powodami fluktuacji wg GUS są decyzje organów państwowych o likwidacji, zmiany form prawnych działalności na rynku, przekształcenia własnościowe, postanowienia sądów dotyczące postępowań upadłościowych. Kolejnymi powodami zmian w rejestrze REGON są wyrejestrowanie z ubezpieczeń społecznych ostatniego pracownika, zaprzestanie działalności, zawieszenie działalności czy zgon właściciela firmy lub inna przyczyna zakończenia działalności.

- Przyrosty podmiotów gospodarczych w I półroczu 2025 r. można zauważyć w budownictwie (wzrost o 554 podmioty), działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej (o 520), opiece zdrowotnej i pomocy społecznej (o 474), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 417), informacji i komunikacji (o 255), pozostałej działalności usługowej (o 238), przetwórstwie przemysłowym (o 198), edukacji (o 154), działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości (o 140), transporcie i gospodarce magazynowej (o 117).
- Nastąpił wzrost liczby podmiotów w tzw. sektorze kreatywnym (GUS) o 0,9 pkt. prom. w województwie podkarpackim. W kraju nastąpił wzrost o 1,9 pkt. prom. (2023 do 2024, sekcje PKD, przypis). Sektor kreatywny – w ujęciu danych statystycznych wzrasta w porównaniu do lat wcześniejszych. Jak wynika z dostępnych informacji (podmioty gospodarcze w sekcjach PKD J–N na 1000 mieszkańców) w województwie podkarpackim zwiększa się udział firm zaliczonych do sektora kreatywnego z 11,9 proc. w 2010 r. do 22,4 proc. w 2024 r. Proces ten rokuje dobre prognozy na przyszłość, zarówno co do rozwoju gospodarki krajowej jak i regionalnej ⁸.

IV. PRACUJĄCY A LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM

W kwietniu 2025 r. w województwie podkarpackim pracowało ogółem 752 962 osób tj. 5,0 proc. ogółu osób pracujących w Polsce (w IV 2024 r. – 5,0 proc.). W ogólnej liczbie pracujących (752,9 tys.) kobiety stanowiły 46,0 proc. (w IV 2024 r. – 46,0 proc.). Większość osób pracujących zatrudnia sektor prywatny. Odnotowano spadek liczby osób pracujących,

---

⁸ Otwartym pytaniem pozostaje czy większość nowoczesnego przemysłu jest pod rodzimym zarządem, a znaczne zyski kadry menadżerskiej są konsumowane w Polsce. W badaniach GUS (zgodnie z teorią tzw. *creative class*) **sektor kreatywny** to następujące sekcje Polskiej Klasyfikacji Działalności: sekcja J dział 59, dział 60, sekcja M dział 71 - 74, sekcja R dział 90. Sektor wysokiej technologii zawiera sekcje: C działy 20-32, E działy 38 i 39, J dział 62, M działy 71,72 i 74 i Q dział 86.

w porównaniu IV 2022 – IV 2025 o 2234 tj. 0,3 proc. Główne zjawiska wśród osób pracujących można scharakteryzować w następujący sposób:

- Sektorami skupiającymi najwięcej osób pracujących okazały się być usługi [57,3 proc.] przemysł [31,4 proc.] i rolnictwo [11,2 proc.]⁹. W dążeniu do gospodarki opartej o 100 proc. usług w województwie podkarpackim odnotowano stosunkowo niski udział osób zatrudnionych w usługach [sekcje H-U, 10 lokata]¹⁰,
- Powiatowe urzędy pracy obsługują coraz mniej ofert pracy pochodzących z rolnictwa, co świadczy o poszukiwaniu pracowników przez rolników bez rejestrowanych publikatorów. Następują tutaj dwa procesy: kumulacja produkcji na coraz większych arealach przy jak najmniejszej liczbie pracowników, co umożliwia technika. Pozostała część pracowników niezbędna do zbiorów pracuje w szarej strefie i jest ujmowana jedynie przez szacunki.¹¹
- Najwięcej osób pracowało w IV 2025 roku w przetwórstwie przemysłowym (153 094 osób), rolnictwie (84 191), handlu i naprawach (81 501), edukacji (63040), opiece zdrowotnej i pomocy społecznej (54 258), administracji publicznej i obronie narodowej (54059), budownictwie (48 864), transporcie i gospodarce magazynowej (28 400), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (21 357), administrowaniu i działalności wspierającej (17 327), pozostałej działalności usługowej (16 280), informacji i komunikacji (12 178), zakwaterowaniu i gastronomii (11 856), dostawie wody (gospodarowaniu ściekami i odpadami, rekultywacji) – (7 841), działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją (7 215), obsłudze rynku nieruchomości (5 384), działalności finansowej i ubezpieczeniowej (4 872), wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (4 179), górnictwie i wydobywaniu surowców (1 179).
- Różnica pomiędzy **liczbą ludności w „sile wieku” (26–60[65] lat)** [z uwagi na początek kategorii 26 lat – w większej części będącą po studiach wyższych] a **osobami pracującymi** wyniosła VI 2025 r. 312,6 tys. osób. Odnotowano różnicę pomiędzy **liczbą osób pracujących** a **liczbą osób w wieku produkcyjnym [18-60(65) lat]**, która wyniosła w VI 2025 r. 483,2 tys. osób. Trudne warunki gospodarowania i brak możliwości zaangażowania znacznych rezerw kapitału ludzkiego współwystępują z ograniczeniami wzrostu PKB w regionie. Pogłębianie rozwarstwienia obniża efektywność gospodarowania zasobami ludzkimi uniemożliwiając szybkie osiągnięcie wysokiego

⁹ Przetwórstwo przemysłowe żywności zawarte jest w produkcji.

¹⁰ Przyjęto podział na sekcje A rolnictwo, B– F produkcja, G handel i H-U usługi.

¹¹ Przetwórstwo żywności przy taśmie, w formie masowej produkcji jest wliczone przez GUS do przemysłu.

poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego jaki występuje wśród krajów Europy Zachodniej i Północnej.¹² Z niższymi statystykami pracujących w województwie podkarpackim w stosunku do ogółu mieszkańców koresponduje niski udział osób dorosłych w wieku 25–64 lat uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu [13 lokata wśród województw, dane za 2024 r.].¹³

- Skupienie osób pracujących odnotowano w podregionie rzeszowskim (34,3 proc.) i tarnobrzeskim – (28,2 proc.) – tj. łącznie 62,5 proc. W pozostałych podregionach [wg NUTS III] odnotowano niższy udział osób pracujących w podregionie krośnieńskim (20,5 proc.) i przemyskim (17,0 proc.) – tj. łącznie 37,5 proc. Lokalizacja większości dużych firm w województwie pokrywa się z przestrzennym usytuowaniem zakładów w ramach dawnego COP-u. Łącznie w podregionach wg NUTS III odnotowano: w subregionie przemyskim (PL 324) – 128 217 pracujących, krośnieńskim (PL 323) – 154 040, tarnobrzeskim (PL 326) – 212 558 i rzeszowskim (PL 325) [najwięcej] – 258 147. W podregionie rzeszowskim miał miejsce wzrost liczby osób pracujących (wzrost o 1 422 osób pracujących). W pozostałych podregionach odnotowano spadki. W podregionie krośnieńskim nastąpił spadek o 1 580 osób, w przemyskim o 1 470 osób i w tarnobrzeskim o 606 osób.

---

¹² Przedział ludności w wieku 26-65 dla mężczyzn oraz 26-60 dla kobiet nie obejmuje osób młodych, uczących się w szkolnictwie zawodowym, średnim i wyższym. Nie zawiera również emerytów, a po odjęciu osób bezrobotnych powinien niewiele się różnić od liczby osób pracujących.

¹³ BDL, aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15-89 LAT wg BAEL (dane średnioroczne), osoby dorosłe uczestniczące w kształceniu lub szkoleniu w wieku 25-64 lata. Dane średnioroczne - dotyczą ludności w wieku 15–89 lat wg faktycznego miejsca zamieszkania. Wskaźnik obliczono jako udział osób w wieku 25–64 lat, uczących się lub dokształcających w ludności ogółem w tej samej grupie wieku. Dane wynikają z reprezentatywnego badania BAEL (aktywności ekonomicznej ludności w wieku 15–89 lat). Badaniem objęte są osoby będące członkami wylosowanych gospodarstw domowych. Przedmiot badania to sytuacja w zakresie aktywności ekonomicznej ludności, tzn. fakt **wykonywania pracy, pozostawiania bezrobotnym lub biernym zawodowo** w badanym tygodniu.

Od IV kwartału 1999 r. została zmieniona metoda prowadzenia badania. Obserwacja wybranego tygodnia w środkowym miesiącu kwartału została zastąpiona metodą obserwacji ciągłej (ruchomy tydzień badania), pozwalającą na zilustrowanie sytuacji na rynku pracy w okresie całego kwartału. Od I kwartału 2003 r. do II kwartału 2012 r. do uogólniania wyników badania na populację generalną wykorzystywane były dane o ludności Polski (ludność w wieku 15 lat i więcej) pochodzące z bilansów opracowanych na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 r., w związku z czym wyniki BAEL nie są w pełni porównywalne z wynikami badań z lat poprzednich. Od III kwartału 2012 r. do uogólniania wyników badania na populację generalną zastosowano dane o ludności pochodzące z bilansów opracowanych na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

Ponadto nastąpiły zmiany metodologiczne: od III kwartału 2012 r. poza zakresem badania pozostają osoby przebywające poza gospodarstwem domowym 12 miesięcy lub więcej; do II kwartału 2012 r. - powyżej 3 miesięcy. W związku z powyższym dane BAEL od III kwartału 2012 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za okresy wcześniejsze. Dane za okres: od I kwartału 2010 r. do II kwartału 2012 r. zostały przeliczone zgodnie z nową metodologią i nową podstawą uogólniania wyników. Dane prezentowane wg grup wieku obliczane są w oparciu o dokładną datę urodzenia, do I kwartału 2006 roku - z wyjątkiem osób w wieku 15 lat – przedstawiane były wg roku urodzenia. W niektórych tablicach sumy składników mogą być różne od wielkości podanych w pozycjach "ogółem". Wynika to z zaokrągleń dokonywanych przy uogólnianiu wyników badania. Wartości liczbowe poniżej 5 tysięcy nie są prezentowane ze względu na wysoki losowy błąd próby. Wykorzystując zamieszczone wskaźniki precyzji można dla procentowego udziału osób 25–64 lat w szkoleniach obliczyć przedziały ufności, w których z prawdopodobieństwem 95 proc. znajdują się faktyczne wartości [procentowe] estymowanego wskaźnika.

V. RYNEK PRACY W WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM W I PÓŁROCZU 2025 ROKU

W województwie podkarpackim wg stanu na 30 VI 2025 r. (w porównaniu do 31 XII 2024 r.) odnotowano spadek liczby osób bezrobotnych o 1 849 osób (tj. 2,7 proc.) i stopy bezrobocia o 0,2 pkt. proc. Zmiany następujące w bezrobociu rejestrowanym można opisać w następujący sposób:

- Największy procentowy spadek osób bezrobotnych odnotowano w grupie osób poprzednio pracujących (o 1 410 osób tj. 2,4 proc.). Spadek odnotowano również wśród dotychczas nie pracujących (o 439 osób tj. 4,9 proc.). W grupie osób poprzednio pracujących, zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy – odnotowano wzrost o 217 osób tj. o 7,9 proc.
- W analizowanym półroczu spadek liczby bezrobotnych odnotowano w 18 powiatach (na 25 jednostek administracyjnych). W pozostałych 7 jednostkach administracyjnych – nastąpiły wzrosty liczby bezrobotnych.
- Poziom bezrobocia wśród osób posiadających obywatelstwo ukraińskie utrzymywał się na niskim liczbowym i procentowym poziomie. Większość wśród bezrobotnych z obywatelstwem ukraińskim stanowiły kobiety (dodatek statystyczny tabela III, kol. 5 – 83,9 proc.).
- Najwyższy udział osób bezrobotnych posiadających obywatelstwo ukraińskie w ogólnej liczbie bezrobotnych odnotowano na terenie działania PUP w Przemysłu [powiat + miasto na prawach powiatu] – (1,6 proc.), PUP w Rzeszowie [powiat+ mnpp] – (1,5 proc.), PUP w Stalowej Woli [powiat stalowowolski i wszystkie miasta łącznie ze Stalową Wolą] – (1,1 proc.), PUP w Mielcu [powiat mielecki i wszystkie miasta łącznie z Mielcem] – (1,0 proc.), PUP w Lesku [powiat leski i wszystkie miasta łącznie z Leskiem] – (0,8 proc.), PUP w Dębicy [powiat dębicki i wszystkie miasta łącznie z Dębicą] – (0,8 proc.), PUP w Sanoku [powiat Sanocki i wszystkie miasta łącznie z Sanokiem] – (0,8 proc.), PUP w Jarosławiu [powiat jarosławski i wszystkie miasta łącznie z Jarosławiem] – (0,8 proc.), PUP w Ustrzykach Dolnych [powiat bieszczadzki i wszystkie miasta łącznie z Ustrzykami Dolnymi] – (0,8 proc.). Z pozostałymi powiatami była związana wartość mniejsza niż 0,8 proc. ogółu bezrobotnych [dane szczegółowe w dodatku statystycznym].

5.1. ZMIANY W POZIOMIE BEZROBOCIA

Analizując zjawisko okresowych fluktuacji takich jak „napływy” i „odpływy” osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy należy stwierdzić, że w okresie 6 miesięcy 2025 r. w województwie podkarpackim zarejestrowało się ogółem 40 714 bezrobotnych (dla porównania w I półroczu 2024 r. grupa ta stanowiła 41 690 osób). Wśród najważniejszych przyczyn powrotu do bezrobocia można wskazać następujące:

- Większość rejestracji w PUP stanowią osoby powracające do bezrobocia już po raz kolejny (od 1990 r.) – 33 020 osób (tj. 81,1 proc. ogółu). Powtórne rejestracje dotyczyły głównie tych osób, które po okresie krótkotrwałego zatrudnienia, w tym subsydiowanego z Funduszu Pracy, powracały do ewidencji urzędów pracy, gdyż pracodawcy nie oferowali możliwości zatrudnienia na dłuższy czas ¹⁴.
- W PUP zarejestrowano 7 694 bezrobotnych po raz pierwszy (tj. 18,9 proc. ogółu tzw. „napływu” osób bezrobotnych do ewidencji PUP w województwie podkarpackim).
- Bezrobotni rejestrujący się w PUP po okresie subsydiowanej aktywizacji (tj. po pracach interwencyjnych, robotach publicznych, stażu, odbyciu przygotowania zawodowego dorosłych, szkoleniu czy pracach społecznie użytecznych) stanowili łącznie 5,7 proc. tzw. „napływu” tj. 2 340 osób.

5.2. PRZYCZYNY FLUKTUACJI OSÓB BEZROBOTNYCH

Na zmiany w poziomie bezrobocia wpływają zjawiska społeczne i gospodarcze trwające często w okresach dłuższych niż okres roku. Są to z reguły 3 lata (tzw. krótki cykl produkcyjny) lub okres dekady. W okresie I półrocza 2025 r. „odpływ” z ewidencji powiatowych urzędów pracy był jednym z procesów, a jego nasilenie odpowiadało za spadek poziomu bezrobocia rejestrowanego. Przyczyny odpływu osób bezrobotnych z rejestrów PUP są niejednorodne i zróżnicowane. W oficjalnej statystyce rynku pracy wyróżnia się zwykle dwie warstwy tego zjawiska. **Pierwszą** – jest wyrejestrowanie, czyli utrata statusu osoby bezrobotnej z powodu podjęcia pracy, która jest utratą statusu osoby bezrobotnej zarówno w sensie prawnym jak i w statystycznym. **Drugą** – jest odpływ z powodu rozpoczęcia form subsydiowanych, takich jak szkolenie czy staż. Następuje wówczas wyłączenie, które nie powoduje utraty statusu osoby bezrobotnej w sensie prawnym, ale skutkuje utratą statusu do

---

¹⁴ W stosunku do I półrocza 2024 r. spadła liczba **osób rejestrujących się po raz kolejny** (spadek o 860 osób). Zmniejszyła się również liczba osób **rejestrujących się po raz pierwszy** (spadek o 116 osób).

statystyk. W okresie pierwszych 6 miesięcy 2025 r. w województwie podkarpackim nastąpił „odpływ” 42 563 bezrobotnych. W I półroczu 2024 r. – 45 529 osób. Charakterystycznymi zjawiskami, które opisują zmiany w ewidencji osób bezrobotnych były:

- 26 704 bezrobotnych (tj. 62,7 proc. ogółu wyrejestrowanych) wyłączono z ewidencji PUP **z powodu podjęcia pracy**, w tym 21 370 bezrobotnych podjęło **pracę niesubsydiowaną** (50,2 proc. ogółu wyłączonych).
- W grupie osób, które wyrejestrowały się z powodu podjęcia pracy – większość stanowiły osoby już poprzednio pracujące. W porównaniu do analogicznego okresu 2024 r. zmniejszyła się liczba zarówno osób poprzednio pracujących, jak i dotychczas nie pracujących.
- **Praca subsydiowana.** Wśród ogółu bezrobotnych podejmujących pracę – 5 334 bezrobotnych tj. 12,5 proc. to podjęcia pracy subsydiowanej ze środków publicznych. Najwyższą liczbę zatrudnionych w wyniku subsydiów kumulowały **prace interwencyjne** (1 751), **roboty publiczne** (1 093), **dotacje na utworzenie własnej działalności gospodarczej** (1059) i **podjęcia pracy w firmach – realizowane w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego** (873).
- Wśród wszystkich bonów nadal funkcjonujących w nowej ustawie o rynku pracy i służbach zatrudnienia (wprowadzonych po raz pierwszy w 2014 roku do krajowego ustawodawstwa) – bezrobotni nadal najczęściej korzystają z podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania w ramach **bonu na zasiedlenie** tj. 362 osoby tj. 0,9 proc. ogółu tzw. odpływu).
- 11 387 osób (26,8 proc. ogółu bezrobotnych) wyrejestrowało się z innego powodu niż podjęcie pracy. Wśród innych powodów wyrejestrowań najczęściej występowały: niepotwierdzenie przez bezrobotnych gotowości do podjęcia pracy (4 488 osób), dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego (2 831 osób) oraz inne przyczyny (2 513 osób).
- Wśród powodów opuszczenia rejestrów bez utraty statusu [w sensie prawnym, a nie do statystyk] najczęstsze były staże (3150), szkolenia (828) i prace społecznie użyteczne (494).

5.3. BEZROBOTNI Z PRAWEM DO ZASIŁKU

Wśród ogółu bezrobotnych w województwie podkarpackim prawo do pobierania zasiłku dla bezrobotnych na dzień 30 czerwca 2025 r. posiadało 10 498 osób. W porównaniu do stanu z ubiegłego półrocza – 9 946 liczba zasiłkobiorców wzrosła o 552 osoby (5,5 proc.).

5.4. OSOBY BEZROBOTNE WG WIEKU, WYKSZTAŁCENIA I STAŻU PRACY

Najbardziej charakterystyczne zjawiska, które odnotowano w strukturze osób bezrobotnych:

- Bezrobotni w przedziale wieku 35–44 lat stanowili najliczniejszą grupę osób bezrobotnych tj. 26,1 proc. Osoby młode kumulowały się w przedziale wieku 25–34 lat tj. 24,8 proc. Grupa od 18 do 24 lat obejmowała 13,3 proc. ogółu bezrobotnych. Łącznie grupy 18–24 i 25–34 lat wynosiły 38,1 proc. ogółu bezrobotnych (mniej jak ½ ogółu zarejestrowanych). Ta sama kategoria na koniec I półrocza 2024 stanowiła 38,8 proc.
- Najliczniejszy udział wśród osób bezrobotnych stanowiły osoby posiadające wykształcenie policealne i średnie zawodowe (27,4 proc.) oraz zasadnicze zawodowe (26,4 proc.). Trzecią kumulacją były osoby posiadające wykształcenie gimnazjalne i niższe (18,3 proc.). Szacuje się, że w trzech powyższych grupach wykształcenia duży odsetek stanowią osoby pracujące w „szarej strefie”. Najmniejszy udział odnotowano dla osób bezrobotnych o wykształceniu średnim ogólnokształcącym (12,3 proc.). Powodem tego stanu rzeczy jest fakt, że osoby kończące licea ogólnokształcące kontynuują kształcenie na poziomie wyższym (w systemie dziennym lub zaocznym), dlatego nie rejestrują się w PUP w skali adekwatnej do tej grupy absolwentów danego rocznika. Bezrobotni z wykształceniem wyższym to 15,5 proc. ogółu bezrobotnych. Odnotowano spadek o 0,2 pkt. proc. w stosunku do I półrocza 2024 r. (15,7 proc).
- **Osoby bez stażu pracy i ze stażem pracy do 5 lat stanowią łącznie 60,4 proc. ogółu bezrobotnych.** Udział ten wskazuje na trudności ze znalezieniem pracy wśród osób posiadających krótkie doświadczenie zawodowe. Warto zaznaczyć, że opisana sytuacja jest w jeszcze większym stopniu obecna w grupie bezrobotnych kobiet bez doświadczenia zawodowego lub z krótkim stażem tj. do 5 lat pracy.

5.5. OSOBY BEZROBOTNE WG MIEJSCA ZAMIESZKANIA

Wg stanu na 30 VI 2025 r. spośród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych 40 691 osób mieszkało na terenach wiejskich, co stanowi 62,1 proc. ogółu bezrobotnych. W porównaniu ze stanem na dzień 31 grudnia 2024 r. liczba bezrobotnych zamieszkałych na wsi zmniejszyła się o 1 956 osób. Najwyższa liczba bezrobotnych zarejestrowanych jako zamieszkali na wsi wystąpiła w powiatach rzeszowskim (3 533), jasielskim (3 266) i brzozowskim (3 174). Szersze dane zostały zamieszczone w dodatku statystycznym.

5.6. ZNACZNE KUMULACJE W OGÓLNEJ POPULACJI BEZROBOTNYCH

Wśród ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy w województwie podkarpackim na dzień 30-06-2025 r. odnotowano subpopulacje zdefiniowane przez ustawę o rynku pracy i służbach zatrudnienia [2025 rok] jako posiadające pierwszeństwo w możliwości skorzystania z aktywnych form oferowanych przez powiatowe urzędy pracy [art. 69]. Najliczniej reprezentowane w bezrobociu rejestrowanym były subpopulacje, które scharakteryzowano poniżej:

- Osoby **długotrwale bezrobotne** tj. 36 561 stanowiły 55,8 proc. ogółu bezrobotnych. W stosunku do stanu na 31-12-2024 r. liczba bezrobotnych długotrwale spadła o 495 osób tj. o 1,3 proc. Udział długotrwale bezrobotnych [w por. do analogicznego półrocza roku wcześniejszego] wśród bezrobotnych ogółem zmniejszył się z 56,3 proc. do 55,8 proc. tj. o 0,4 pkt. proc.
- Osoby **do 30 roku życia** tj. 16 656 stanowiły 25,4 proc. ogółu bezrobotnych. W stosunku do stanu na 31-12-2024 r. liczba bezrobotnych do 30 roku życia spadła o 1 259 osób tj. o 7,0 proc. Udział bezrobotnych do 30 roku życia [w por. do analogicznego półrocza roku wcześniejszego] wśród bezrobotnych ogółem wzrósł z 25,2 proc. do 25,4 proc. tj. o 0,2 pkt. proc.
- Bezrobotni **powyżej 50 roku życia** tj. 16 375 stanowili 25,0 proc. ogółu bezrobotnych. W stosunku do stanu na 31-12-2024 r. liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia spadła o 259 osób tj. o 1,6 proc. Udział bezrobotnych powyżej 50 roku życia [w por. do analogicznego półrocza roku wcześniejszego] wśród bezrobotnych ogółem wzrósł z 24,6 proc. do 25,0 proc. tj. o 0,4 pkt. proc.

5.7. OSOBY BEZROBOTNE WG ZAWODÓW

Najbardziej charakterystyczne zjawiska, które odnotowano w strukturze osób bezrobotnych wg zawodów:

- W I półroczu 2025 r. w znacznej większości grup zawodowych odnotowano spadek liczby bezrobotnych, które kumulowały się (wg klasyfikacji zawodów i specjalności) w następujących grupach zawodów: robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (spadek o 436 bezrobotnych), specjaliści (spadek o 423), pracownicy usług i sprzedawcy (spadek o 327), technicy i inny średni personel (spadek o 280) i pracownicy wykonujący prace proste (spadek o 226).
- Wg stanu na dzień 30 czerwca 2025 r. odnotowano największą liczbę bezrobotnych wśród: robotników przemysłowych i rzemieślników (14 782 osób), pracowników usług i sprzedawców (12 202), techników i innego średniego personelu (9 653) oraz specjalistów (7 498).
- Najmniejszą liczbę bezrobotnych odnotowano w zawodach należących do grup:
  - siły zbrojne – 56 bezrobotnych,
  - przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy – 579,
  - rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy – 847.
- Bezrobotni bez zawodu stanowili 12,7 proc. ogółu bezrobotnych. W grupie „bez zawodu” odnotowano wzrost o 56 tj. o 0,7 proc. w stosunku do stanu na dzień 31-12-2024 rok, który to stan przyjmujemy za 100 proc.

5.8. WOLNE MIEJSCA PRACY W TYM MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ ZGŁOSZONE PRZEZ PRACODAWCÓW DO PUP

Oferty pracy mogą trafnie opisać zmiany następujące w gospodarce. Poniżej zamieszczono opis procesów występujących w strukturze ofert pracy w województwie podkarpackim.

- W stosunku do I półrocza 2024 r. odnotowano spadek o 2 992 ofert pracy. Porównując dane w szerszym zakresie czasowym tj. analizujemy I półrocza od 1999 do 2024 roku. Najmniej liczne półrocza dla analizowanego zakresu lat odnotowano dla I półrocza 2001 r. – 12 461 ofert. Kolejny spadek nastąpił w I półroczu 2009 r. [jako efekt kryzysu 2008 roku]. Kolejny spadek nastąpił w I półroczu 2012 oraz w I półroczu 2020 [pandemia]. Powyższe spadki zwracają uwagę na różnorodne przyczyny takie jak: nietrafione

inwestycje sektora prywatnych banków, wymagające znacznych kwot dofinansowań z budżetu państwa, które miały wpływ na gospodarkę światową oraz cykl związany z początkiem gorszej koniunktury gospodarczej.

- Jeżeli chodzi o oferty pracy ogółem oraz oferty subsydiowane to w I półroczu 2025 r. pracodawcy zgłosili do powiatowych urzędów pracy 18 166 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, z których 45,3 proc. było ofertami pracy subsydiowanej. W analogicznym okresie ubr. oferty subsydiowane stanowiły 42,7 proc. ogółu zgłoszonych. „Odływ” bezrobotnych z powodu podjęcia pracy pokazuje stan realizacji subsydiów. Bezrobotni wyrejestrowani z powodu podjęcia pracy subsydiowanej to 5 334 osób tj. 12,5 proc. ogółu odpływu. Jednocześnie tzw. zatrudnienie nie-subsydiowane [we własnym zakresie] podjęło w omawianym półroczu 21 370 bezrobotnych tj. 50,2 proc. ogółu odpływu.
- **Oferty z sektora publicznego.** Spośród ogólnej liczby ofert pracy zgłoszonych w I półroczu 2025 r. – 18 166 z sektora publicznego pochodziło 3 498 tj. 19,3 proc. ogółu ofert. Niewielką liczbę ofert sektora publicznego warunkuje większość firm funkcjonujących na rynku jako podmioty prywatne.
- Odnotowano znaczne zróżnicowanie przestrzenne liczby ofert zgłaszanych do publicznego pośrednictwa pracy. W I półroczu 2025 r. najwięcej wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłosili pracodawcy z terenu następujących jednostek administracyjnych: mnpp. Rzeszowa (2 568), powiatu mieleckiego (1 494), dębickiego (1 446), jasielskiego (1 443) i przeworskiego (1 194). Najmniej z powiatów: leskiego (249), przemyskiego (251), bieszczadzkiego (262), mnpp. Tarnobrzega (342), powiatu sanockiego (344) i tarnobrzeskiego (354).
- Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej, subsydiowane ze środków Funduszu Pracy łagodziły w pewnym zakresie trudną sytuację na lokalnych rynkach pracy w województwie podkarpackim. W I półroczu 2025 r. największy udział ofert subsydiowanych w ogólnej liczbie wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej odnotowano w powiatach: brzozowskim (92,7 proc.), przemyskim (83,3 proc.), bieszczadzkim (82,4 proc.), niżańskim (74,9 proc.), leżajskim (70,1 proc.), łańcuckim (67,3 proc.), lubaczowskim (66,4 proc.), leskim (65,1 proc.) i mnpp. Przemysłu (61,3 proc.). Najniższy udział miejsc pracy subsydiowanej w ogólnej liczbie ofert pracy zgłoszonych do PUP przez pracodawców odnotowano w: powiecie dębickim (16,8 proc.),

mnpp. Rzeszowie (18,3 proc.), powiecie mieleckim (34,1 proc.), powiecie rzeszowskim (36,2 proc.) i jasielskim (38,8 proc.).

- Nastąpił spadek liczby ofert pracy zarówno w kategorii ogółem jaki i w sektorze publicznym i wśród ofert pracy subsydiowanej. Porównaniu podlega okres I półrocze 2024 do I półrocza 2025 roku.
- W I półroczu 2025 r. na jedno wolne miejsce pracy (w tym miejsce aktywizacji zawodowej) przypadało średnio 22,5 bezrobotnych (w I półroczu 2024 r. – 19,1 bezrobotnych). Sytuacja była korzystniejsza w powiatach, gdzie rozwój gospodarki stara się skutecznie przeciwdziałać monokulturze przemysłowej. W granicach dużych miast i suburbii (terenów podmiejskich) występuje większa różnorodność podmiotów. Można odnotować rozwój przemysłu, handlu czy usług. Istotny w gospodarkach wysoko rozwiniętych jest sektor zaawansowanych usług np. medycznych, finansowych czy firm sektora high-tech. Wówczas zrównoważony rozwój trwale ograniczyłby liczbę osób pozostających bez pracy. Zatrudnienie uzyskałoby walor trwałości i mogło zachować przyjęte standardy. Odnotowano relatywnie niską liczbę bezrobotnych w przeliczeniu na 1 ofertę pracy w powiatach nieco bardziej zróżnicowanych gospodarczo. Są to następujące powiaty: dębicki (9,7 bezrobotnego na 1 wolne miejsce pracy i miejsce aktywizacji zawodowej), mnpp. Rzeszów (11,9), mnpp. Krosno (12,0) i mielecki (12,6).
- Znaczną kumulację ofert (pow. 5 proc.) zgłosili pracodawcy w następujących sekcjach PKD: przetwórstwo przemysłowe – 20,2 proc. ogółu ofert, handel (hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle) – 13,3 proc., budownictwo – 13,1 proc., administracja publiczna i obrona narodowa oraz obowiązkowe zabezpieczenia społeczne – 10,1 proc., działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca – 7,6 proc. oraz opieka zdrowotna i pomoc społeczna – 6,1 proc.
- pracodawcy poszukiwali pracowników należących do następujących grup: robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 4 597 (25,4 proc. ogółu zgłoszonych do PUP ofert pracy), pracownicy usług i sprzedawcy – 3 872 (21,4 proc.), pracownicy biurowi – 2 560 (14,1 proc.), pracownicy przy pracach prostych – 2 339 (12,9 proc.), operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń – 1 704 (9,4 proc.), technicy i inny średni personel – 1 411 (7,8 proc.).

5.9. WYDATKI Z FUNDUSZU PRACY NA SUBSYDIOWANE ZATRUDNIENIE I INNE FORMY INTERWENCJI

W województwie podkarpackim działania w zakresie realizacji aktywnych i pasywnych form promocji zatrudnienia oraz inne zadania w ramach pomocy dla beneficjentów z Funduszu Pracy kosztowały w I półroczu 2025 r. 271,44 mln zł ogółem (dla porównania w I półroczu 2024 r. – 249,56 mln zł), z tego:

- w I półroczu 2025 r. wydatki na aktywne formy wyniosły 131,37 mln zł tj. 48,4 proc. ogółu wydatków FP. Dla porównania w I półroczu 2024 r. 126,61 mln zł tj. 50,7 proc. ogółu wydatków z Funduszu Pracy.
- W ramach 131,37 mln zł w I półroczu 2025 roku najbardziej istotne wydatki poniesiono na następujące aktywne formy, najczęściej realizowane w województwie podkarpackim:
  - * **podjęcia działalności gospodarczej przez bezrobotnych – 36,87 mln zł** tj. 13,6 proc. w ramach ogółu wydatków z Funduszu Pracy,
  - * **środki dla pracodawców na wyposażenie i doposażenie nowo utworzonych miejsc pracy 22,71 mln zł** (8,4 proc.),
  - * **staże – 27,52 mln zł** tj. 10,1 proc. ogółu wydatków w ramach FP,
  - * **wsparcie zatrudnienia osób młodych** tj. refundacja pracodawcom wynagrodzeń dla bezrobotnych do 30 roku życia (główna składowa kategorii „pozostałe aktywne formy”) – **17,32 mln zł** – 6,4 proc. wydatków FP,
  - * **roboty publiczne – 11,20 mln zł** tj. 4,1 proc. ogółu wydatków w ramach FP,
  - * **prace interwencyjne 12,33 mln zł** (4,5 proc. ogółu wydatków w ramach FP).

Najwięcej osób bezrobotnych wyrejestrowano z ewidencji bezrobotnych w PUP z powodu rozpoczęcia następujących formy aktywnych:

- * **staży** (3 150 osób bezrobotnych),
- * **prac interwencyjnych** (1 751),
- * zatrudnienia bezrobotnych przy realizacji **robót publicznych** (1 093),
- * utworzenia własnej **działalności gospodarczej** (1059),
- * **refundacji kosztów utworzenia stanowiska pracy** (873).

5.10. ZWOLNIENIA Z PRZYCZYN NIEDOTYCZĄCYCH PRACOWNIKÓW

Sytuację na rynku pracy opisują również potrzeby pracodawców. W ostatnim okresie udało się znacznie zmniejszyć poziom zwolnień grupowych. W okresie pandemii zwolnienia grupowe nie przekroczyły bardzo wysokiego poziomu z lat 2008 / 2009. W tym zestawieniu porównano poziomy pomiędzy pierwszymi półroczami 2025 i 2024 r.

- W I półroczu 2025 r. pracodawcy zgłosili do PUP zamiar zwolnień grupowych dla 528 pracowników (w I półroczu 2024 r. – dla 276 pracowników). Wypowiedzenia umów o pracę z przyczyn niedotyczących pracowników otrzymało 302 osoby. Ponadto wg stanu na 30 VI 2025 r. na dalsze wypowiedzenia oczekiwało 127 pracowników.
- Z łącznej liczby nowo zarejestrowanych bezrobotnych (tzw. „napływu”) w I półroczu 2025 r. (40 714 osób) – przed zarejestrowaniem w powiatowym urzędzie pracy 1 858 osób (tj. **4,6 proc.** powyższego napływu) były to osoby uprzednio zwolnione z przyczyn leżących po stronie zakładu pracy (w okresie I półrocza 2024 r. – **3,9 proc.**).
- Osoby zwolnione z przyczyn niedotyczących pracowników stanowiły **4,26 proc.** ogółu bezrobotnych – wg stanu na 30.VI.2025 r. Dla porównania wg stanu na 30.VI.2024 r. – **4,13 proc.**
- Najwyższą liczbę **zgłoszeń o zwolnieniach grupowych** odnotowano: w I półroczu 2009 roku (**8 218 pracowników**), w I półroczu 2020 roku (**3 035 pracowników**), w I półroczu 2011 roku (**2 044 pracowników**), w I półroczu 2008 roku (**1 321 pracowników**) i w I półroczu 2013 roku (1134 pracowników).
- Najwięcej **wypowiedzeń umów o pracę wręczono:** w I półroczu 2009 roku (**4 590 pracowników**), w I półroczu 2011 roku (**1 509 pracowników**) oraz w I półroczu 2020 roku (**1 230 pracowników**).

Inne zmiany na rynku pracy w zakresie zatrudnienia opisują różnorodne wskaźniki takie jak liczba osób pracujących w stosunku do ogólnej liczby ludności. Może to być np. wskaźnik zatrudnienia. W okresie 2024 r. odnotowano spadek wskaźnika zatrudnienia o 0,2 proc. Największy spadek nastąpił w grupie osób będących w wieku **od 15 do 24 lat** [o 3,0 proc.] oraz w grupie osób o **wykształceniu podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego** [o 1,6 proc.]. Największy spadek wskaźnika zatrudnienia w tych grupach może wynikać w znacznym stopniu z większego popytu za granicą RP na proste zawody budowlane, ciężką pracę fizyczną w transporcie i przy przeładunku towarów.

Proces ten powoduje pogłębienie ujemnego bilansu rezerw zasobów kadrowych w tych grupach osób.

5.11. FUNDUSZ GWARANTOWANYCH ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH

Zakres działania FGŚP stanowi istotną część interwencji na rynku pracy województwa podkarpackiego.

- W okresie pierwszych 6 miesięcy 2025 r. Dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Rzeszowie dokonał wypłat ze środków FGŚP na kwotę 9,7 mln zł na rzecz pracowników i byłych pracowników 11 podmiotów gospodarczych. Wypłacone świadczenia objęły łącznie 364 uprawnionych osób.
- W I połowie 2025 r. (w por. do I połowy 2024 r.) nastąpił wzrost o 32 proc. wartości wypłaconych świadczeń w związku z niewypłacalnością pracodawców oraz wzrost o 25 proc. osób uprawnionych do skorzystania z FGŚP.
- W I półroczu 2025 r. (w por. do I półrocza 2024 r.) nastąpił wzrost liczby niewypłacalnych pracodawców na terenie województwa podkarpackiego.
- Firmy korzystające ze środków FGŚP działały w branży budowlanej, transportowej, produkcji mebli i podłóg drewnianych oraz obróbki drewna. W I połowie 2025 r. ze wsparcia FGŚP skorzystało 11 niewypłacalnych firm, w tym 5 zatrudniających do 20 osób, 5 zatrudniających do 100 osób i 1 zatrudniająca powyżej 100 osób.
- W I półroczu 2025 r. wypłacono świadczenia w łącznej kwocie 9,7 mln zł dla 364 osób. W I półroczu 2024 r. wypłaty świadczeń wynosiły 1,2 mln zł i objęły 209 osób.
- Kwoty windykacji w I połowie 2025 r. na poziomie ponad 0,2 mln spowodowane są początkowym stadium procesów upadłości firm, których pracownicy otrzymali środki FGŚP. Na wysokość odzyskanej kwoty miało wpływ wiele czynników, a w szczególności stan majątkowy dłużników podlegających egzekucji, długoletni czas trwania postępowań upadłościowych, zabezpieczenia majątkowe mienia ruchomego i nieruchomości dłużników oraz coraz większa liczba upadłości konsumenckich. Mając na uwadze, że windykacja dotyczy dłużników niewypłacalnych wahania wpływów z windykacji są naturalną konsekwencją specyfiki działalności FGŚP.

ZAKOŃCZENIE

Spadek liczby bezrobotnych i stopy bezrobocia

Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie podkarpackim wyniosła 8,5 proc. wg stanu na dzień 30 VI 2025 r. (31 XII 2024 r. – 8,7 proc.). Nastąpił spadek w okresie I półrocza 2025 r. o 0,2 pkt. proc.

Napływ i odpływ oraz stan na dany dzień

W I półroczu 2025 r. więcej osób wyrejestrowano z powiatowych urzędów pracy (tzw. „odpływ” – 42 563) niż ich zarejestrowano (tzw. „napływ” – 40 714). Różnica pomiędzy napływem a odpływem wyniosła 1 849 osób *in minus*, co oznacza spadek liczby bezrobotnych między stanami na koniec XII 2024 r. i VI 2025 r.

Bezrobocie wielokrotne i długotrwałe

Najliczniejszą grupą bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy byli **długotrwałe bezrobotni** tj. 36 561 – 55,8 proc. ogółu osób bezrobotnych. W stosunku do stanu na koniec I półrocza 2024 r. udział bezrobotnych długotrwałe wśród bezrobotnych ogółem zmniejszył się z 56,3 proc. do 55,8 proc. Od dłuższego czasu następuje wysoki napływ do urzędów pracy osób już wcześniej bezrobotnych tj. rejestrujących się po raz kolejny. Większość rejestracji w PUP stanowią osoby powtórnie rejestrowane od 1990 r. Osoby te stanowiły w I półroczu 2025 r. – 81,1 proc. ogólnej liczby napływu osób bezrobotnych (w I półroczu 2024 r. – 81,3 proc.). Osoby zarejestrowane po raz kolejny z reguły nie posiadają aktualnych praw do wykonywania zawodu lub kwalifikacji z powodu znacznego czasu, jaki upłynął od faktu ich ostatniego zatrudnienia. Okres ten może wynosić w niektórych przypadkach nawet do 30 lat od ostatniej pracy zarobkowej.

Bezrobocie kobiet

Kobiety stanowiły prawie połowę ogólnej liczby bezrobotnych zarejestrowanych w PUP tj. wg stanu na dzień 30 czerwca 2025 r. 49,9 proc., podczas gdy na koniec 2024 r. – 50,5 proc.

Bezrobocie na wsi

Od początku statystyk bezrobocia utrzymuje się wysoki poziom bezrobotnych zamieszkałych na wsi – 62,1 proc. bezrobotnych ogółem. Są to niewykorzystane dla rozwoju nowoczesnej gospodarki w województwie zasoby pracowników w wieku produkcyjnym, którzy niejednokrotnie podejmują czasowe zatrudnienie za granicą RP.

Kumulacja poziomów wykształcenia wśród bezrobotnych

Ponad 50,0 proc. bezrobotnych tj. 53,8 proc. ogółu posiadała **wykształcenie związane z uzyskaniem zawodu** tj. wykształcenie zasadnicze zawodowe (26,4 proc.) oraz policealne i średnie zawodowe (27,4 proc.). Trzecią kumulacją były osoby bezrobotne z wykształceniem gimnazjalnym i niższym tj. 18,3 proc. ogółu osób bezrobotnych. Nieadekwatne umiejętności w stosunku do potrzeb pracodawców były barierą w efektywnym zatrudnianiu pracowników. W dobie *knowledge based economy* (gospodarki opartej na wiedzy) i *life long learning* (konieczności doskonalenia swoich umiejętności zawodowych przez całe życie) wykształcenie dostosowane do potrzeb rynku pracy – zawodowe lub wyższe [medycyna, nauki ścisłe] pozytywnie korelują z szansą uzyskania oferty.

Istotne pozostaje doskonalenie kwalifikacji zawodowych w stosunku do zmian następujących na rynku pracy. Odnotowano dużą rozbieżność pomiędzy potrzebami pracodawców, a posiadanymi umiejętnościami pracowników. Zapewnienie osobom zainteresowanym możliwości nieodpłatnego kształcenia zawodowego staje się coraz bardziej „na czasie”. System uzyskania umiejętności i wiedzy potrzebnych do pracy i szybkiej zmiany kwalifikacji – pozostaje najbardziej potrzebny. Szkolenia są równie istotne dla osób w wieku powyżej 30 lat, co dla osób do 30 roku życia, z tą różnicą, że grupa bezrobotnych i poszukujących pracy powyżej 30 roku życia posiada zwiększone potrzeby w zakresie uzyskania przekwalifikowania w stosunku do aktualnych potrzeb rynkowych, a nie tylko uzupełnienia już posiadanych umiejętności. Osoby 30+ w przypadku utraty pracy wymagają dłuższych i bardziej kosztownych szkoleń, ponieważ oczekiwania pracodawców i zakres obowiązków są dla nich większe, aniżeli wymagania adresowane do młodego pracownika.

Osoby w wieku powyżej 30 lat tj. w przedziale produkcyjnym [od 31 do 50 lat] stanowią znaczną liczbę bezrobotnych w PUP (49,6 proc.), podczas gdy osoby **do 30 roku życia to 25,4 proc.** Wyjaśnieniem powyższych dysproporcji jest depopulacja (starzenie się społeczeństwa) oraz emigracja ekonomiczna najmłodszych, mobilnych i wartościowych pracowników do krajów Europy Zachodniej i Północnej.

Rejestrowane bezrobocie osób z wykształceniem wyższym

Osoby posiadające wykształcenie wyższe to 15,5 proc. ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w PUP. W porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego (stan na 30 VI 2024 r. – 15,7 proc.) odnotowano spadek o 0,2 pkt. proc. W czerwcu 2001 r. odsetek osób z wykształceniem wyższym wynosił 2,9 proc. ogółu bezrobotnych, a następnie wzrósł do 15,5 proc. w końcu czerwca 2025 r.

Silver unemployment

Bezrobotni w wieku od 18 do 44 lat (wiek produkcyjny, mobilny) to 64,3 proc. ogółu bezrobotnych. W czerwcu 2001 r. liczba bezrobotnych od 18 do 44 lat to 86,4 proc. ogółu bezrobotnych, zatem obserwuje się spadek liczby osób młodych do 44 lat o 22,1 pkt. proc. Wzrost nastąpił w grupie osób starszych w przedziale od 45 do 60 [65] lat.

Osoby bezrobotne bez doświadczenia

13,0 proc. bezrobotnych nie posiadało udokumentowanego doświadczenia zawodowego, a 47,4 proc. bezrobotnych w PUP posiadało krótki staż pracy tj. do 5 lat.

Zwolnienia grupowe

W I półroczu 2025 r. wypowiedzenia umów o pracę z powodów nie dotyczących pracowników otrzymało łącznie 302 osoby (w I półroczu 2024 r. 230 osoby). Nastąpił wzrost o 72 osoby.

Odływ do pracy

Z powodu podjęcia pracy wyłączono 26 704 bezrobotnych, co stanowiło 62,7 proc. odpływu z ewidencji osób bezrobotnych w I półroczu 2025 r.

Samodzielne rezygnacje

Spadła liczba bezrobotnych, którzy zostali wyrejestrowani z powodu nie potwierdzenia w urzędach pracy [PUP] gotowości do podjęcia zatrudnienia. W I półroczu 2025 r. było to 4 488 osób, co stanowiło 10,5 proc. ogółu wyrejestrowanych w półroczu. W I półroczu 2024 r. – 6 217 osób, co stanowiło 13,7 proc. ogółu wyrejestrowanych.

Oferty pracy i aktywizacji zawodowej

Odnotowano znaczny spadek liczby ofert pracy i przestrzenne zróżnicowanie ich dostępności. W I półroczu 2025 r. zgłoszono 18 166 ofert tj. o 2 992 mniej niż w I półroczu 2024 r. [21 158]. Do ofert pracy wlicza się wolne miejsca pracy i wolne miejsca aktywizacji zawodowej.

Wolne miejsca pracy

W I półroczu 2025 r. odnotowano 14 160 miejsc zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej. W I półroczu 2024 r. – 16 884. Nastąpił spadek o 2 724 miejsc zatrudnienia.

Wolne miejsca aktywizacji zawodowej

W I półroczu 2025 r. odnotowano 4 006 miejsc aktywizacji zawodowej, a w I półroczu 2024 r. – 4 274. Nastąpił spadek o 268 miejsc aktywizacji zawodowej.

Oferty pracy subsydiowanej

W okresie I półrocza 2025 r. nastąpił **wzrost udziału** ofert subsydiowanych (8 229 ofert subsydiowanych tj. 45,3 proc. wszystkich ofert PUP. W I półroczu 2024 r. odnotowano subsydiów 9 030 tj. 42,7 proc. ofert pracy ogółem).

Wsparcie samozatrudnienia

Wzrost bezrobotnych wyrejestrowanych z powodu uzyskania **dotacji na uruchomienie działalności gospodarczej** skutkowało wyrejestrowaniem w I półroczu 2025 r. 1 059 osób bezrobotnych z powodu podjęcia działalności gospodarczej, a w I półroczu 2024 r. – 1 032 bezrobotnych. Na ten cel wydatkowano w I półroczu 2025 r. 13,6 proc. ogółu środków Funduszu Pracy (w I półroczu 2024 r. – 14,6 proc.).

Wsparcie utworzenia nowych miejsc pracy

Odnotowano spadek bezrobotnych, skierowanych przez PUP w ramach **refundacji kosztów pracodawcy na wyposażenie i doposażenie miejsca pracy**. W I półroczu 2025 r. skierowano przez PUP 873 bezrobotnych, a w I półroczu 2024 r. 1 049 bezrobotnych. Przeznaczono na ten cel w I półroczu 2025 r. 8,4 proc. ogółu środków Funduszu Pracy (w I półroczu 2024 r. – 9,7 proc.).

Wzrost popytu na technologie niskoemisyjne

Znaczne zapotrzebowanie utrzyma się w okresie nadchodzących dekad. Technologie niskoemisyjne będą wspierać niezależność energetyczną województw, a specjaliści nauk ścisłych będą mieć większą szansę na uzyskanie oferty pracy tworząc i rozwijając nowe technologie. Krajowa produkcja elementów półprzewodnikowych czy całych modułów i urządzeń energetyki odnawialnej będzie coraz bardziej konkurencyjna. Już dziś wiele produktów elektroniki użytkowej i gospodarstwa domowego jest montowana w regionie z rodzimych komponentów w małych partiach produkcyjnych i na zamówienie. Nowe firmy, które zdobywają nowoczesne technologie mają szansę na rozwój i stabilizację. Z uwagi na wysoko zaawansowane rodzime technologie istnieje szansa na poszerzenie oferty o towary konkurencyjne do aktualnie oferowanych przez import.